

ЗАТВЕРДЖУЮ

ректор Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця

Володимир
ГОНОМАРЕНКО

2024 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Балясного Віктора Олеговича
«Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості
персоналу підприємств», яка представлена на здобуття наукового ступеня
доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка»**

Публічна презентація наукових результатів дисертації Балясного Віктора Олеговича «Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств» та її обговорення відбулися 10 грудня 2024 р. на розширеному засіданні кафедри соціальної економіки. У результаті проведеної презентації та обговорення дисертації експерти у складі к.е.н., доцента Степанової Е.Р., к.е.н., доцента Іванісова О.В. та присутні на засіданні кафедри дійшли таких висновків.

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі економіки праці та управління персоналом.

2. Дисертація виконана на актуальну тему. Актуальність теми дисертаційної роботи на тему «Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств» обумовлена необхідністю адаптації підприємств до швидких змін у ринкових, технологічних та соціально-економічних умовах. У сучасному світі зростає попит на гнучкі форми зайнятості, що враховують інтереси працівників, сприяють підвищенню продуктивності праці та забезпечують конкурентоспроможність бізнесу. Також важливим є врахування вимог трудового законодавства, демографічних змін і принципів сталого розвитку, які формують нові підходи до управління персоналом. Ефективна політика зайнятості є ключовим чинником підвищення стійкості підприємств до криз і їхньої здатності до інноваційного розвитку. Саме тому необхідність узагальнення та розвитку теоретичних положень, розроблення методичних підходів та практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств і актуалізує тему дисертації, виконаної Балясним В.О.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, а саме: 1) науково-дослідною темою «Формування компенсаційного пакету в системі стимулювання персоналу» (державний реєстраційний номер 0123U102075), за якою здобувачем розроблено вступ та підрозділ «Компенсаційний пакет як елемент стимулювання персоналу»; 2) науково-дослідною темою «Науково-методичне забезпечення управлінської діяльності в умовах кризового та воєнного стану» (державний реєстраційний номер 0122U201259), за якою здобувачем розроблено розділ 2 «Науково-методичне забезпечення антикризового управління персоналом», де дисертант приймав безпосередню участь.

3. Результати дослідження дисертанта мають наукову новизну.

Наукова новизна результатів, отриманих особисто автором, полягає у такому:

вперше:

запропоновано визначення дефініції «флексік'юриті» з урахуванням особливостей західної концепції та вітчизняного інституційного середовища, під якою в роботі розуміється політика зайнятості, яка реалізується державою на макрорівні, та окремими підприємствами, що спрямовується на підвищення гнучкості ринків праці, а також забезпечуються інтереси роботодавців та підвищується рівень соціальної захищеності працівників шляхом нормативно-договірного регулювання;

побудовано таксономічні показники моделі флексік'юриті в Україні, які ґрунтуються на двовимірному підході, запропонованому Європейським фондом покращення умов життя та праці, та який передбачає розрахунок таксономічних показників гнучкості та безпеки для вітчизняного ринку праці;

удосконалено:

науково-методичний підхід щодо кількісної оцінки суворості норм вітчизняного законодавства у сфері захисту зайнятості, який дозволив побудувати зведені індикатори законодавства із захисту зайнятості та наочно побачити існуючі прогалини, а саме відсутність норми щодо компенсації після несправедливого звільнення та відсутність додаткових витрат роботодавців під час масового вивільнення працівників, відсутність врегулювання питань тимчасової зайнятості;

методичний інструментарій впровадження гнучкої HRM-стратегії в діяльність вітчизняних підприємств на прикладі ПрАТ «Харківенергозбут», який передбачає виділення етапів впровадження, використання різних форм гнучкості залежно від категорій персоналу, та індивідуальних особливостей конкретних працівників за допомогою їхньої бальної оцінки, що дозволить зробити процес впровадження системним, прозорим та гнучким;

дістало подальший розвиток:

визначення поняття «гнучкої політики зайнятості персоналу» як політики підприємства по відношенню до працівників, яка надає останнім можливість індивідуалізації трудових відносин в питаннях організації робочого часу, робочого місця, а також організації праці, яка забезпечується особливим нормативно-правовим регулюванням за рахунок акцентуації уваги на індивідуалізації праці;

класифікація різновидів гнучкої політики зайнятості персоналу шляхом виділення трьох класифікаційних ознак: ті, що акцентують увагу на нормативно-правовому аспекті регулювання зайнятості на підприємствах; ті, що акцентують увагу на організаційних засадах забезпечення гнучких форм зайнятості; ті, що враховують особливості обліку найманих працівників.

4. Розробки дисертанта мають практичну цінність. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження для розроблення програм переходу на гнучкі форми зайнятості персоналу для вітчизняних підприємств на мікро- та мезо-рівні, а саме: запропонований методичний підхід до впровадження гнучкої винагороди впроваджено у діяльність АТ «Харківміськгаз» (довідка № 07/2901, від 02.09.2024 р.), при плануванні використовуються рекомендації щодо бальної оцінки працівників за показниками освіти, досвіду роботи, розумових здібностей, фізичних зусиль, ініціативності та самостійності та інших; пропозиції до впровадження гнучкої HRM-стратегії в діяльність ПрАТ «Харківенергозбут» (довідка № 05/5433, від 10.09.2024 р.), яка дозволяє конкретизувати етапи впровадження, категорії персоналу, які будуть переводитись на гнучкі форми зайнятості в залежності від специфіки їхньої діяльності та індивідуальних особливостей працівників. Основні теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи використані для забезпечення

навчального процесу на кафедрі соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця при викладанні дисциплін «Ринок праці та зайнятість населення», «Основи соціальної політики», «Управління персоналом» для підготовки здобувачів за спеціальністю 051 «Економіка» та 232 «Соціальне забезпечення» (довідка № 24/86-07-69 від 04.10.2024).

5. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

6. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації – 195 сторінок (12,18 авт. арк.). Дисертація містить 29 таблиці (з них 9 таблиць займають 17 повних сторінок); 53 рисунки (з них 5 рисунків займають 5 повних сторінки); список використаних джерел з 104 найменування – на 11 сторінках; 5 додатків – на 5 сторінках. Обсяг основного тексту дисертації становить 189 сторінки (11,8 авт. арк.).

Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

У відкритому друці за темою дисертації опубліковано 8 наукових праць загальним обсягом 2,68 ум.-друк. арк., з них особисто здобувачеві належить 2,053 ум.-друк. арк. Структура наукових праць за темою дисертації: 1 стаття у вітчизняному виданні, що включене до міжнародної наукометричної бази Web of Science; 2 статті у наукових фахових виданнях України, у тому числі що включені до міжнародних наукометричних баз даних; 5 публікацій за матеріалами конференцій.

В опублікованих працях здобувача повністю відображені сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їхня наукова новизна. Результати дослідження доповідались на 5 міжнародних науково-практичних конференціях. З огляду на це апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:

У вітчизняних та закордонних виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science:

1. Nazarova G., Sotnikova Yu., Churkin A., Baliasnyi V. The essence and peculiarities of the implementation of the concept of flexicurity in Ukraine.

Apuntesuniversitarios. 2023. №3(4). P. 88-98. (Web of Science Core Collection).
<https://apuntesuniversitarios.upeu.edu.pe/index.php/revapuntes/article/view/1490/102>
 4

У наукових фахових виданнях України, у тому числі що включені до міжнародних наукометричних баз даних:

2. Назарова Г. В., Балясний В. О. Теоретичні основи гнучкої та нестандартної зайнятості. *Бізнес Інформ*. 2022. №1. С. 230–238.
https://www.business-inform.net/article/?year=2022&abstract=2022_1_0_230_238

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-230-238>

3. Балясний В. Інституційні засади гнучкої політики зайнятості. *Економіка та суспільство (електронне видання)*. 2022. №45.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-97>

У матеріалах конференцій та інших наукових виданнях:

4. Балясний В.О. Гнучка політика зайнятості в умовах трансформації в економіці України. *Science, theory and practice: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Токіо, Японія, 12-15 жовтня 2021 р.). РР. 46-50.

5. Назарова Г. В., Балясний В.О. Інституційні засади гнучкої політики зайнятості. *Current issues of science and integrated technologies : the 1th International scientific and practical conference, January 10 - 13, 2023. (Milan, Italy, 2023)*. Р. 147-149.

6. Балясний В.О. Концепція флексік'юриті як сучасна концепція гнучкої політики зайнятості. *Управління розвитком соціально-економічних систем: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції*. 20-21 квітня, 2023. (м. Харків: ДБТУ, 2023). С. 73-76.

7. Назарова Г.В., Балясний В.О. Аналіз індикаторів гнучкості та безпеки на вітчизняному ринку праці. *Диджиталізація (цифровізація) суспільства: інституційні, економічні, соціально-психологічні та правові аспекти* : Факультетська науково-практична конференція докторантів, аспірантів, молодих вчених і студентів; 24 листопада 2023 року. (Харків : ХНЕУ, 2023). С. 101 – 102.

8. Назарова Г.В., Балясний В.О. Законодавство із захисту зайнятості: оцінка в Україні та закордоном. *Modern problems of Science and Technology: Prospects for Further Development : XXXVII International scientific and practical conference; 4-6 September, 2024. (Bergen, Norway, 2024)*. Р. 47-51.

Апробація результатів дисертації. Основні положення і висновки, викладені в дисертації, доповідалися й одержали схвалення на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях:

Основні положення і висновки, викладені в дисертації, доповідалися й одержали схвалення на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях: Результати наукового пошуку обговорювались на 5 міжнародних

та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Science, theory and practice» (м. Токіо, Японія, 12-15 жовтня 2021 р.); «Current issues of science and integrated technologies» (м. Мілан, Італія, 10 – 13 січня 2023 р.); «Управління розвитком соціально-економічних систем» (м. Харків, Україна, 20-21 квітня 2023 р.); «Диджиталізація (цифровізація) суспільства: інституційні, економічні, соціально-психологічні та правові аспекти» (м. Харків, Україна, 24 листопада 2023 р.); «Modern problems of Science and Technology: Prospects for Further Development» (м. Берген, Норвегія, 4-6 вересня 2024 р.).

7. Дисертація «Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств» Балясного В.О. виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Дисертаційна робота є самостійною науковою роботою, всі результати якої одержані автором особисто та знайшли відображення в наукових публікаціях. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення та розрахунки, які є результатом особистих наукових пошуків. Внесок автора у колективні наукові роботи конкретизовано у списку опублікованих праць здобувача за темою дисертації, наведеному вище..

8. Загальний висновок. Дисертаційна робота Балясного Віктора Олеговича є завершеним кваліфікаційним науковим дослідженням, що має теоретичну та практичну цінність. У роботі представлено комплекс розробок, спрямованих на вдосконалення теоретичного та методичного забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств. Результати проведених досліджень свідчать про високий рівень наукової компетентності Балясного Віктора Олеговича, демонструючи його здатність виконувати теоретичні та прикладні дослідження у сфері економіки на високому рівні. Автор дисертації досконало володіє методологією наукового пошуку та має широкий науковий кругозір.

Подана дисертаційна робота Балясного В.О. на тему «Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств» відповідає спеціальності 051 – «Економіка», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44..

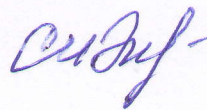
Автор роботи, Балясний Віктор Олегович, може бути представлений до публічного захисту у формі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка».

9. Рішенням розширеного засідання кафедри соціальної економіки (протокол № 6 від 10.12.2024 р.) УХВАЛИЛИ:

9.1 Затвердити Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Балясного Віктора Олеговича на тему «Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка».

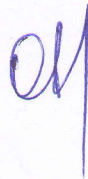
9.2 Рекомендувати дисертацію Балясного В.О. на тему «Організаційно-економічне забезпечення гнучкої політики зайнятості персоналу підприємств» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка» після її утворення рішенням вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця та введення в дію відповідного наказу.

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри соціальної економіки,
к. е. н, доцент

Ека СТЕПАНОВА

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри соціальної економіки,
к. е. н, доцент

Олег ІВАНІСОВ